

การนำเสนออัตลักษณ์ท้องถิ่นและกลวิธีการตั้งชื่อชุด ประจำชาติ ของมิสแกรนด์ ไทยแลนด์ ปี 2018

THE PRESENTATION OF LOCAL IDENTITIES AND NAMING TECHNIQUES OF THAI NATIONAL COSTUME OF MISS GRAND THAILAND 2018

Received: October 9, 2020

Revised: November 23, 2020

Accepted: November 30, 2020

สมิทธิ์ชาติ พุมมา*

Samitcha Pumma*

* อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

* Lecturer of Thai Department, Faculty of Humanities and Social Sciences, Thaksin University

* Email : samit.pumma@yahoo.com

* บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง การนำเสนออัตลักษณ์ท้องถิ่นและกลวิธีการตั้งชื่อชุดประจำชาติของมิสแกรนด์ไทยแลนด์ ปี 2018 ซึ่งได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณเงินกองทุนวิจัยมหาวิทยาลัยทักษิณ ประเภททุนวิจัยพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 โดยมีการเพิ่มเติมเนื้อหาจากที่เคยตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยพายัพ พ.ศ. 2563 เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการตั้งชื่อชุดประจำชาติของมิสแกรนด์ไทยแลนด์ ปี 2018 ด้านการนำเสนออัตลักษณ์ท้องถิ่นและด้านโครงสร้างภาษา โดยเก็บข้อมูลจากเว็บไซต์การประกวดมิสแกรนด์ไทยแลนด์ ปี 2018 ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสอบถาม ผลการวิจัย พบว่า กลวิธีการตั้งชื่อชุดประจำชาติของมิสแกรนด์ไทยแลนด์ ปี 2018 มีจำนวนทั้งสิ้น 10 กลวิธี ได้แก่ กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามบุคคล กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามพืช กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามสัตว์ กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามสิ่งของ กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามสถานที่ กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามศิลปะการแสดง กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามกีฬา หรือการละเล่น กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามประเพณี พิธีกรรม หรือเทศกาล กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นหรือวิถีชีวิต และกลวิธีการตั้งชื่อชุดตามตำนาน ประวัติศาสตร์ หรือความเป็นมาของท้องถิ่น ซึ่งแต่ละกลวิธีดังกล่าวมีโครงสร้างการตั้งชื่อที่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: กลวิธีการตั้งชื่อ โครงสร้างการตั้งชื่อชุด ชุดประจำชาติ มิสแกรนด์ไทยแลนด์ปี 2018

Abstract

The objective of this research article aimed to analyze naming techniques and naming structures of Thai national costume of Miss Grand Thailand 2018. Data were collected from of Miss Grand Thailand Pageant 2018 website. Qualitative research method was employed by using participatory observation and enquiry.

The study found that traditional costume naming techniques of Miss Grand Thailand Pageant 2018, ten techniques were found; naming after a person, naming after plant, naming after animal, naming after particular item, naming after place, naming after artistic performance, naming after sport or local play, naming after tradition, ritual or festival, naming after community environment or way of life, and naming after local legend, history or background. Each single naming technique had different structure.

Keywords: Naming Techniques, Naming Structures, National Costume, Miss Grand Thailand 2018

บทนำ

การตั้งชื่อเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นชื่อคน ชื่อพืช ชื่อสัตว์ ชื่อสถานที่ หรือชื่อสิ่งของ เป็นต้น เนื่องจากคนเราต้องใช้ชื่อสิ่งที่ตั้งขึ้นมานั้นเพื่อประโยชน์ในการสื่อสาร ซึ่งชื่อที่ตั้งขึ้นนั้นจะต้องคำนึงถึงกฎเกณฑ์หรือหลักการตั้งชื่อ ความหมาย สังคม วัฒนธรรม และความสะดวกในการสื่อสารด้วย ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่า ชื่อบางชื่อมีการใช้คำตีโพระ แต่เมื่อพจนานุกรมกลับทำให้มีความหมายหยาบคายมาก ชื่อบางชื่อเป็นชื่อต้องห้าม เช่น ใช้ชื่อบุคคลชั้นสูงมาตั้งเป็นชื่อของคนธรรมดา ชื่อบางชื่อที่มาจากตัวละครในวรรณคดี หรือวรรณกรรมไทยที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม มักจะนำมาใช้เป็นคำล้อเลียนหรือคำด่า ดังนั้น จึงไม่ควรนำมาตั้งเป็นชื่อของลูกหลาน นอกจากนี้แล้ว การใช้ถ้อยคำหรือศัพท์แสลงที่หยาบคาย สะกดยาก อ่านยาก ก็จะทำให้การออกเสียงเรียกชื่อนั้น ๆ ได้ลำบาก หรืออาจเรียกผิดก็ได้ ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาในการสื่อสารตามมา เช่น การรายงานข่าวผิดพลาด เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตั้งชื่อสิ่งต่าง ๆ ในภาษาไทยนั้นมีอยู่มากมาย ตัวอย่างเช่น การตั้งชื่อของคนไทย ของวิรัช ศิริวัฒนนะนาวิน (2544) การตั้งชื่อพันธุ์ไม้มงคลในภาษาไทย ของวงเดือน คัยนันท์ (2547) การตั้งชื่อสุนัข ของปัทมา เหมือนสมัย (2562) การเปลี่ยนแปลง การตั้งชื่อหมู่บ้านและอัตลักษณ์ท้องถิ่นที่สะท้อนผ่านชื่อหมู่บ้านในจังหวัดมหาสารคาม ของมนตรี ศรีราชเลา (2561) การตั้งชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานี ของนกวัดน์ สาละ (2550) การตั้งชื่อธุรกิจการค้าในย่านสยามสแควร์ ของกฤตพล วังภูสิต (2555) การตั้งชื่อเรือประมง ในจังหวัดสมุทรสงคราม ของกฤติกา ชูผล (2554) การตั้งชื่อภาพยนตร์ไทย ของชุตินา บุญอยู่ (2549) การตั้งชื่อยันต์ของคนไทยของกิตติพัฒน์ เพ็ชรทองนะ (2551) และการตั้งชื่อเพลงไทย เดิม ของราชันย์ ปรีक्षाและอุมาภรณ์ สังขมาน (2557) เป็นต้น ซึ่งงานวิจัยเกี่ยวกับการตั้งชื่อดังกล่าวมีวัตถุประสงค์และแนวคิดในการศึกษาที่แตกต่างกัน กล่าวคือ บางเรื่องเป็นการศึกษาลักษณะภาษา บางเรื่องเป็นการศึกษาภาพสะท้อนสังคมและวัฒนธรรม และบางเรื่องเป็นการศึกษาแนวบรรทัดฐานชาติพันธุ์ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตั้งชื่อสิ่งต่าง ๆ เป็นสิ่งที่มีความน่าสนใจ ดังนั้น จึงมีผู้ศึกษาไว้เป็นจำนวนมากดังกล่าวมาแล้วข้างต้น นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบว่ามีประเด็นการตั้งชื่ออื่น ๆ ที่น่าสนใจและผลการวิจัยคาดว่าจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้แต่ไม่มีผู้ใดศึกษาไว้ นั่นก็คือ การตั้งชื่อชุดประจำชาติของมิสแกรนด์ไทยแลนด์

การประกวดชุดประจำชาติในเวทีมิสแกรนด์ไทยแลนด์เป็นอีกหนึ่งกิจกรรมที่มีความสำคัญและสามารถดึงดูดความสนใจผู้ชมเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากชุดจะต้องมีความสวยงาม แข็งแรง คงทนถาวร และการตั้งชื่อชุดต้องสามารถสะท้อนแนวคิดอัตลักษณ์ท้องถิ่นของแต่ละจังหวัดได้เป็นอย่างดี ตัวอย่างเช่น ในปี 2018 มีการตั้งชื่อชุดประจำชาติที่น่าสนใจ เช่น ชุดนางเงือกทองคำ: มิสแกรนด์สงขลา ชุด Queen of Rice - ราชนิแห่งท้องทุ่ง: มิสแกรนด์นครพนม ชุดวีรสตรีศรีล้านนา เกริกเกรียติเกรียงไกร กลองสะบัดชัย ชัยชนะทั่วหล้า:

มิสแกรนด์เชียงใหม่ และชุดสกุลณาริศรีชัยนาท: มิสแกรนด์ชัยนาท เป็นต้น ผู้วิจัยพบว่า การตั้งชื่อชุดประจำชาติของแต่ละจังหวัดมีความโดดเด่น สามารถสะท้อนความคิด วิถีชีวิต และอัตลักษณ์ท้องถิ่นได้ ตัวอย่างเช่น ชุด มยุเรศสกุลณาริศรีชัยนาท แห่งปักรา ของมิสแกรนด์นครปฐม 2018 สื่อถึงนกยูง ซึ่งถือเป็นราชินีแห่งสัตว์ปีกที่มีความงามที่สุดในโลก และในพุทธประวัติ พระพุทธองค์ก็ยังได้ทรงเสวยพระชาติเป็นนกยูง ซึ่งเป็นตำนานที่อยู่เคียงคู่กับคนไทยมาช้านาน ทางจังหวัดนครปฐมจึงมีความภาคภูมิใจที่จะหยิบยกสัตว์ที่มีความเป็นสิริมงคลเคียงคู่กับความสวยงาม มานำเสนอในรูปแบบชุดประจำจังหวัด ซึ่งออกแบบโดยห้องเสื้อ star in side (“การประกวดมิสแกรนด์ไทยแลนด์ปี 2018,” 2018)

ผู้วิจัยมีความสนใจและประสงค์จะศึกษาทวิวิธีการตั้งชื่อชุดประจำชาติของมิสแกรนด์ไทยแลนด์ ปี 2018 การวิจัยครั้งนี้คาดว่าจะสะท้อนให้เห็นการนำเสนออัตลักษณ์ท้องถิ่นผ่านการออกแบบชุดที่สวยงาม ดึงดูดใจ และสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนออกแบบชุดให้มีความโดดเด่นและเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้ผู้คนสามารถจดจำหรือเป็นการประชาสัมพันธ์ของดีในท้องถิ่นของตนเองสู่สาธารณะได้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ทวิวิธีการตั้งชื่อชุดประจำชาติของมิสแกรนด์ไทยแลนด์ ปี 2018 ด้านการนำเสนออัตลักษณ์ท้องถิ่นและด้านโครงสร้างภาษา

แนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษาและสังเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับการตั้งชื่อคน ชื่อพืช ชื่อสัตว์ ชื่อสถานที่ และชื่อสิ่งของ จากผลงานวิจัยของนักวิจัยหลายท่าน ได้แก่ วิรัช ศิริวัฒนนะนาวิน (2544); วงเดือน คัยนันท์ (2547); ปัทมา เหมือนสมัย (2562); มนตรี ศรีราชเลา (2561); นครวัฒน์ สาระ (2550); กฤตพล วังภูสิต (2555); กฤติกา ชูผล (2554); ชุตติมา บุญอยู่ (2549); กิตติพัฒน์ เพ็ชรทองนะ (2551); ราชันย์ ปรีक्षाและอุมาภรณ์ สังขมาน (2557) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วิรัช ศิริวัฒนนะนาวิน (2544) ศึกษาการตั้งชื่อของคนไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นมาของการตั้งชื่อของคนไทย หลักโหราศาสตร์ในการตั้งชื่อของคนไทย ผู้ตั้งชื่อทารก เชื้อนไขในการตั้งชื่อ และความสัมพันธ์ของชื่อบุคคลในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งเก็บข้อมูลจากเอกสารและการใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ด้านความเป็นมาของการตั้งชื่อของคนไทยสอดคล้องกับค่านิยมและความเชื่อของคนไทยมาทุกยุคสมัย เช่น ความเชื่อเรื่องอำนาจลึกลับ และความเชื่อทางพระพุทธศาสนา ด้านหลักโหราศาสตร์ของการตั้งชื่อคนไทยมักนิยมใช้หลัก “นามทักษาปกรณ์” ได้แก่ ตั้งชื่อตามอักษรวันเกิด ตั้งชื่อตามนามกำเนิด และตั้งชื่อตามนามปีเกิด ซึ่งทั้งสามหลักแนะนำให้หลีกเลี่ยงตัวอักษรที่เป็นกาลกิณี ในด้านผู้ที่

เป็นคนตั้งชื่อ พบว่ามีหลายบุคคล ได้แก่ บิดามารดา พระภิกษุ ญาติผู้ใหญ่ ผู้รู้ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกำเนิดของทารก โดยบิดามารดาเป็นผู้ตั้งชื่อให้เป็นส่วนใหญ่ ส่วนเงื่อนไขการตั้งชื่อพบว่ามี 9 เงื่อนไข ได้แก่ เพศ หลักโหราศาสตร์ ความหมาย ความไพเราะ ความแปลกใหม่ ชื่อบุคคลในครอบครัว นามสกุล การเลียนแบบ และเสียงที่อาจเกิดปัญหา โดยกลุ่มอายุน้อยมีแนวโน้มว่าจะตั้งชื่อให้มีความแปลกใหม่มากขึ้น ด้านความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวเดียวกันพบว่ามีความสัมพันธ์ 4 ประเภท ได้แก่ ความสัมพันธ์ทางเสียง ความสัมพันธ์ทางพยางค์ ความสัมพันธ์ทางคำ และความสัมพันธ์ทางความหมาย

วงเดือน คัยนันท์ (2547) ศึกษาเรื่อง การตั้งชื่อพันธุ์ไม้มงคลในภาษาไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพันธุ์ไม้มงคลในภาษาไทยด้านลักษณะโครงสร้างของชื่อ ความหมาย และความเชื่อของการตั้งชื่อพันธุ์ไม้มงคล ซึ่งเก็บข้อมูลจากชื่อไม้มงคลจำนวน 1,620 ชื่อ ผลการวิจัย พบว่า ด้านโครงสร้างมีสามแบบคือ คำ วลี และประโยค ด้านความหมาย พบว่าชื่อที่มีความหมายมงคลแบ่งออกเป็นสามกลุ่ม คือ ความเจริญ ความสุข และความปลอดภัย ส่วนความหมายอื่น ๆ แบ่งเป็นสามกลุ่ม คือ พันธุ์ไม้ ธรรมชาติ และบุคคล ด้านความเชื่อพบความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ แปลกลักษณะ ดังนี้ ลัทธิศาสนา ไสยศาสตร์ สัตว์ อัญมณี จำนวนและตัวเลข โหราศาสตร์ สี และขวัญ นอกจากนี้ชื่อพันธุ์ไม้มงคลยังแสดงให้เห็นค่านิยมของคนไทยสามด้าน ได้แก่ ค่านิยมเกี่ยวกับความมั่งคั่งร่ำรวย ค่านิยมเกี่ยวกับความปลอดภัย และค่านิยมเกี่ยวกับการมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงและอายุยืน

ปัทมา เหมือนสมัย (2562) ศึกษาเรื่อง การตั้งชื่อสุนัขในประเทศไทย: ภาพสะท้อนสังคมไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความหมายและที่มาของชื่อสุนัขที่คนไทยตั้งตามปัจจัยสังคม 3 ปัจจัย ได้แก่ ช่วงปีที่ตั้งชื่อ เพศของผู้ที่ตั้ง และเพศของสุนัข นอกจากนี้ยังวิเคราะห์ลักษณะสังคม โลกทัศน์และค่านิยมในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านความหมายและที่มาของชื่อสุนัข เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ จำนวนข้อมูลทั้งสิ้น 1,325 ชื่อ ผลการวิจัย พบว่า สามารถจัดกลุ่มความหมายและที่มาของชื่อสุนัขได้ 16 กลุ่มความหมาย และ 9 ที่มาของชื่อ ด้านความแตกต่างตามปัจจัยทางสังคม พบว่า ช่วงปีที่ตั้งและเพศของสุนัขเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านความหมายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และช่วงปีที่ตั้งชื่อเป็นปัจจัยเดียวที่มีอิทธิพลด้านที่มาของชื่ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนภาพสะท้อนทางสังคมคือสุนัขได้รับสถานภาพสูงขึ้น ใกล้เคียงสถานภาพบุคคลมากขึ้นและได้รับการยกย่องให้เป็นสมาชิกหนึ่งในครอบครัว ส่งผลให้ประเด็นทางสังคมที่สะท้อนจากการตั้งชื่อสุนัขสอดคล้องกับประเด็นทางสังคมที่สะท้อนจากการตั้งชื่อบุคคล

มนตรี ศรีราชเลา (2561) ศึกษาเรื่อง การเปลี่ยนแปลงการตั้งชื่อหมู่บ้านและอัตลักษณ์ท้องถิ่นที่สะท้อนผ่านชื่อหมู่บ้านในจังหวัดมหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์คือเพื่อศึกษาความเป็นมาของการตั้งชื่อหมู่บ้าน การเปลี่ยนแปลงการตั้งชื่อหมู่บ้าน และศึกษาอัตลักษณ์ท้องถิ่นที่สะท้อนผ่านชื่อของหมู่บ้านในจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเก็บข้อมูลจากเอกสาร

และภาคสนาม ผลการวิจัยพบว่า การตั้งชื่อของหมู่บ้านในจังหวัดมหาสารคามโดยมากจะตั้งชื่อตามสภาพภูมิประเทศ เช่น บ้านกุดไล่จ่อ บ้านกุดปลาตุก บ้านกุดรัง บ้านกุดเวียน และบ้านบ่อใหญ่ ซึ่งชื่อเหล่านี้จะอยู่ใกล้แหล่งน้ำ ชื่อหมู่บ้านที่เป็นชื่อต้นไม้ก็มีจำนวนมาก เช่น บ้านเขวา บ้านโพธิ์ บ้านชีเหล็ก และบ้านม่วง ด้านการเปลี่ยนแปลงการตั้งชื่อหมู่บ้านและอัตลักษณ์ท้องถิ่นที่สะท้อนผ่านชื่อหมู่บ้านในจังหวัดมหาสารคาม พบว่า สาเหตุแห่งการเปลี่ยนแปลงเพราะได้รับอิทธิพลจากภาษากลาง เหตุที่เปลี่ยนเนื่องจากความไพเราะ ซึ่งชื่อเดิมเป็นชื่อต้องห้ามตามคำโบราณ และเพราะความเชื่อในเรื่องความหมายของคำ ซึ่งชื่อหมู่บ้านแต่ละชื่อสะท้อนให้เห็นถึงภาพรวมของชุมชนทั้งในด้านภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์และความสำคัญของสถานที่แห่งนั้น ๆ

นควัฒน์ สาระ (2550) ศึกษาเรื่องการตั้งชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานี: ความสัมพันธ์ระหว่างชื่อร้านค้ากับวิถีชีวิตในชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการตั้งชื่อร้านในเขตศูนย์กลางของสามอำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอสายบุรี และอำเภอโคกโพธิ์ และเพื่อวิเคราะห์การสื่อความหมายของชื่อร้านค้าและความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตต่าง ๆ ของคนในชุมชน โดยเก็บข้อมูลจากภาคสนาม รวมทั้งสิ้น 296 ชื่อ ผลการวิจัย พบว่า การตั้งชื่อร้านในจังหวัดปัตตานีมีทั้งการใช้ภาษาเดียวและหลายภาษา ชื่อร้านค้าที่มีหลายภาษาเช่น ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ ภาษาไทยกับภาษาจีน ภาษาอังกฤษกับภาษามลายู และภาษาไทยกับภาษาจีนกับภาษาอังกฤษ เป็นต้น แนวโน้มของการตั้งชื่อในช่วง พ.ศ. 2540-2549 มีการนำภาษาอังกฤษมาใช้มากขึ้น ด้านโครงสร้างของชื่อร้านค้า พบว่า แบ่งวงความหมายได้เป็นสองแบบคือ โครงสร้างวงความหมายเดียวและโครงสร้างสองวงความหมาย ส่วนด้านความสัมพันธ์ของชื่อร้านค้ากับวิถีชีวิตในชุมชนมี 5 ประการ ได้แก่ สะท้อนความเป็นสังคมผสมผสาน แสดงวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป แสดงความเชื่อเกี่ยวกับความเป็นมงคล สะท้อนความนิยมในสังคมและสะท้อนความคิด ความเชื่อ ของชาวไทยมุสลิม

กฤตพล วังภูสิต (2555) ศึกษาชื่อธุรกิจการค้าในย่านสยามสแควร์ โดยมีวัตถุประสงค์คือ 1) ที่มาของชื่อธุรกิจการค้าในย่านสยามสแควร์ และ 2) ลักษณะเด่นของชื่อธุรกิจการค้าและป้ายชื่อธุรกิจการค้าในย่านสยามสแควร์ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลชื่อธุรกิจการค้าและป้ายชื่อธุรกิจการค้าในย่านสยามสแควร์ ระหว่าง เดือนเมษายน 2554 ถึงเดือนมิถุนายน 2554 ได้ชื่อและป้ายชื่อธุรกิจการค้าจำนวน 766 ชื่อ ในการวิเคราะห์ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ผู้วิจัยประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดของ ทอม เฮอริบเนอร์ (2009) ซึ่งได้ปรับปรุงต่อยอดมาจากกรอบการวิเคราะห์องค์ประกอบการสื่อสาร (Speaking) ของ เดลล์ ไฮม์ส์ (1974) มาใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับป้ายชื่อธุรกิจการค้าในย่านสยามสแควร์ ผลการวิจัยพบว่าที่มาที่ใช้ในการตั้งชื่อธุรกิจการค้าสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ ที่มาเกี่ยวข้องกับชื่อเจ้าของธุรกิจการค้า ที่มาเกี่ยวข้องกับชื่อสินค้า/วัสดุ/อุปกรณ์ในธุรกิจการค้า และที่มาเกี่ยวข้องกับลักษณะเด่นเฉพาะของธุรกิจการค้า ส่วนภาษาในการตั้งชื่อธุรกิจการค้าที่มีความถี่

สูงสุดคือ ภาษาอังกฤษพบ 507 ชื่อ นอกจากนี้ พบว่ามีการใช้กลวิธีการเล่นกับภาษาในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ การเล่นเสียงสัมผัส การเล่นคำ การเล่นสำนวน การใช้ความเปรียบ ทั้งในการตั้งชื่อธุรกิจการค้าภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ผลการวิเคราะห์ป้ายชื่อธุรกิจการค้าและองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับป้ายพบว่าป้ายชื่อธุรกิจการค้าในสยามสแควร์มีการใช้ตัวอักษรทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และ ภาษาอื่น ๆ แสดงให้เห็นการใช้ลักษณะพหูภาษาในย่านธุรกิจนี้ ในจำนวนนี้ตัวอักษรที่ใช้ในป้ายสูงสุด 3 อันดับคือตัวอักษรภาษาอังกฤษพบมากที่สุดจำนวน 562 ป้าย รองลงมาคือตัวอักษรภาษาไทย จำนวน 135 ป้าย และตัวอักษรภาษาไทย-ภาษาอังกฤษจำนวน 48 ป้าย

กฤติกา ชูผล (2554) ศึกษาชื่อเรือประมงในจังหวัดสมุทรสงคราม: การศึกษาตามแนววรรณคดีชาติพันธุ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการตั้งชื่อเรือประมง ความเชื่อและค่านิยมที่สะท้อนจากชื่อเรือประมงในจังหวัดสมุทรสงคราม โดยเก็บข้อมูลจากภาคสนาม รวมชื่อเรือทั้งสิ้น 350 ชื่อ ผลการวิจัยพบว่า ด้านที่มาและความหมายของชื่อเรือมี 16 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มาและความหมายเกี่ยวกับ เรือประมงลำอื่น ลำดับเรือประมง ประวัติเจ้าของเรือประมง บุคคลที่มีความสัมพันธ์กับเจ้าของเรือประมง ความเชื่อ ความดีงาม เรือและสมรรถนะของเรือ ความเจริญรุ่งเรือง ชัยชนะ ธรรมชาติ ทรัพย์สินและของมีค่า ความเชี่ยวชาญ ประเทศไทย การเกิด ความปลอดภัย และความยิ่งใหญ่ ด้านโครงสร้างทางความหมายของชื่อเรือ พบว่า มีโครงสร้างตั้งแต่ 1 กลุ่มที่มาและความหมายไปจนถึงโครงสร้างทางความหมายแบบ 5 กลุ่มที่มาและความหมาย นอกจากนี้แล้ว ผลการศึกษาดังกล่าวยังสะท้อนความเชื่อและค่านิยมไทยหลายประการ เช่น ความเชื่อเรื่องโชคลาภ ความเชื่อเรื่องตัวเลข ความเชื่อเรื่องสิริมงคล ความเชื่อเกี่ยวกับศาสนาและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ค่านิยมเกี่ยวกับความสำคัญของครอบครัว และค่านิยมความภาคภูมิใจในตนเอง

ชุติมา บุญอยู่ (2549) ศึกษาเรื่อง วิเคราะห์โครงสร้างภาษาและกลวิธีการตั้งชื่อภาพยนตร์ไทยในช่วง 2 ทศวรรษ (พ.ศ. 2526-พ.ศ. 2545) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างภาษาและกลวิธีการตั้งชื่อภาพยนตร์ไทย ซึ่งเก็บข้อมูลจากรายชื่อภาพยนตร์ไทยจากหอภาพยนตร์แห่งชาติและสมาคมสมาพันธ์ภาพยนตร์แห่งชาติเป็นจำนวนทั้งสิ้น 842 ชื่อ ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ด้านโครงสร้างของชื่อภาพยนตร์ไทย จะพบระดับวลีมากที่สุด รองลงมาคือโครงสร้างระดับประโยค โครงสร้างระดับคำ และโครงสร้างระดับพยางค์ ตามลำดับ ส่วนด้านกลวิธีการตั้งชื่อภาพยนตร์ไทยนั้น สามารถพบได้ 3 ลักษณะ คือ กลวิธีด้านเสียง กลวิธีด้านคำ และกลวิธีด้านการเรียบเรียง นอกจากนี้ยังพบว่า ภาพยนตร์บางเรื่องอาจใช้กลวิธีการตั้งชื่อมากกว่าหนึ่งแบบก็ได้

กิตติพัฒน์ เพ็ชรทองนะ (2551) ศึกษาเรื่อง การตั้งชื่อยันต์ของคนไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกณฑ์และกลวิธีการตั้งชื่อยันต์ ศึกษาความหมายของชื่อยันต์ ความเชื่อและค่านิยมที่สะท้อนจากชื่อยันต์ของคนไทย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากตำรายันต์

จำนวนทั้งสิ้น 727 ชื่อ ผลการวิจัย พบว่า เกณฑ์ที่ใช้ในการตั้งชื่อยันต์มีทั้งสิ้น 5 อย่าง ได้แก่ วิธีการทำและใช้ยันต์ องค์ประกอบของยันต์ ความเชื่อในศาสนา กฎาคมของยันต์ และเกณฑ์อื่น ๆ เกณฑ์ดังกล่าวนำมาใช้เป็นกลวิธีในการตั้งชื่อยันต์ได้ทั้งสิ้น 15 กลวิธี ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 3 กลวิธีหลัก ได้แก่ การตั้งชื่อยันต์โดยใช้เกณฑ์เดียว การตั้งชื่อยันต์โดยใช้สองเกณฑ์ประกอบกัน และการตั้งชื่อยันต์โดยใช้เกณฑ์สามเกณฑ์ประกอบกัน ทั้งนี้กลวิธีในการตั้งชื่อยันต์ตามเกณฑ์ความเชื่อในศาสนาเป็นกลวิธีการตั้งชื่อยันต์ที่ได้รับความนิยมมากที่สุด ในด้านความหมายของชื่อยันต์ สรุปได้ว่า มีการเลือกใช้หน่วยศัพท์ที่มีความหมายทั้งสิ้น 14 ความหมาย ได้แก่ ศาสนาและความเชื่อ กริยาและคุณลักษณะ ทรัพย์สินเครื่องใช้และอาหาร มนุษย์และธรรมชาติ ความดีงามและความเจริญรุ่งเรือง ลำดับและจำนวน ความเป็นใหญ่ชัยชนะและอำนาจ อารมณ์ความรู้สึก ตำแหน่งและทิศทาง คำแยกประเภท โรคภัยและความขัดแย้ง อักษรและชื่อต่าง ๆ คำประกอบความ สถานที่และสิ่งปลูกสร้าง ในด้านภาพสะท้อนความเชื่อและค่านิยมของคนไทยผ่านการตั้งชื่อยันต์ ได้แก่ ความเชื่อเกี่ยวกับพุทธศาสนา ศาสนาฮินดู ศีลางเวทดา ไทโรศาสตร์ ไสยศาสตร์ เครื่องรางของขลัง และค่านิยมเกี่ยวกับสิ่งที่พึงปรารถนา ราชนันท์ ปรีกษา และอุมาภรณ์ สังขมาน (2557) ศึกษาเรื่อง การตั้งชื่อเพลงไทยเดิม ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อจำแนกความหมายของชื่อเพลงไทยเดิม ซึ่งเก็บข้อมูลจากชื่อเพลงไทยเดิมจำนวนทั้งสิ้น 981 เพลงจากสารานุกรมศัพท์ดนตรีไทยฉบับราชบัณฑิตยสถานจำนวน 3 เล่ม โดยในการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้แนวคิดการจำแนกประเภทความหมาย (Categorization) ผลการวิจัยพบว่า ชื่อเพลงไทยเดิมปรากฏทั้งในส่วนหลักและส่วนขยาย มีจำนวนกลุ่มความหมาย 15 กลุ่ม ความหมายที่ปรากฏทั้งในส่วนหลักและส่วนขยาย ได้แก่ ชาติพันธุ์ คำกริยาแสดงอาการและท่าทาง สัตว์ ธรรมชาติ มนุษย์ โลกตามจินตนาการ สถานที่ สิ่งของ และคำแสดงจำนวน ส่วนกลุ่มความหมายที่ปรากฏเฉพาะในส่วนหลัก ได้แก่ ประเภทเพลง ชื่อตัวละคร อาวุธ อวัยวะ โรค และยุคสมัย ส่วนกลุ่มความหมายที่ปรากฏเฉพาะในส่วนขยาย ได้แก่ เครื่องดนตรี ทิศ สี รูปร่าง เพศ และคำบอกลักษณะ และจากการศึกษาครั้งนี้สะท้อนให้เห็นถึงสภาพสังคมไทยที่มีความสัมพันธ์กับต่างประเทศมาตั้งแต่อดีต การเป็นสังคมเกษตรกรรม สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรมของชาติที่หลากหลาย

จากการศึกษาและสังเคราะห์ความรู้ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยนำมาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้านกลวิธีการตั้งชื่อชุดประจำชาติของมิสแกรนด์ไทยแลนด์ ปี 2018

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการใช้ภาษาและการตั้งชื่อ และเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกวดมิสแกรนด์ไทยแลนด์

ขั้นที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ได้แก่ เทปบันทึกการถ่ายทอดการประกวดมิสแกรนด์ไทยแลนด์ตอนชุดประจำชาติปี 2018 ย้อนหลังตั้งแต่วันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2561 ถึง 5 ตุลาคม พ.ศ. 2561 และข้อมูลจากเว็บไซต์ต่าง ๆ เพื่อเป็นการตรวจสอบข้อมูล

ขั้นที่ 3 รวบรวมรายชื่อชุดประจำชาติ คำอธิบายชื่อชุด แนวคิดและความหมายของชุดจากพิธีกรที่เป็นผู้บรรยายรายละเอียดเกี่ยวกับชุดประจำชาติแต่ละชุด ซึ่งผู้วิจัยจัดแบ่งออกเป็น 4 ภาค ตามเกณฑ์การแบ่งจังหวัดของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และการแบ่งตามภูมิภาคของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคอีสาน ภาคกลาง และภาคใต้¹

ขั้นที่ 4 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลชื่อชุด จำนวนทั้งสิ้น 77 ชื่อ

ขั้นที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (ชื่อชุดจำนวนทั้งสิ้น 77 ชื่อ ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้แต่ต้น) ได้แก่

ขั้นที่ 5.1 วิเคราะห์กลวิธีการตั้งชื่อชุดประจำชาติของมิสแกรนด์ไทยแลนด์ ปี 2018 ด้านการนำเสนอเนื้อหา โดยพิจารณาชื่อชุดประจำชาติแต่ละชื่อและวิเคราะห์ภาพรวมของชื่อนั้นว่ามุ่งเน้นการนำเสนอสิ่งใดมากที่สุด เปรียบเหมือนกับบอกให้ได้ว่านางเอกหรือจุดเด่นของชื่อนี้คืออะไร ชื่อมีความหมายหรือสื่อถึงอะไรเป็นพิเศษ ซึ่งชื่อชุดอาจสื่อถึงบุคคล พืช สัตว์ สิ่งของ สถานที่ หรือสิ่งอื่น ๆ เป็นต้น

ขั้นที่ 5.2 เมื่อผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 5.1 เรียบร้อยแล้ว จากนั้นก็จะวิเคราะห์กลวิธีการตั้งชื่อชุดประจำชาติของมิสแกรนด์ไทยแลนด์ ปี 2018 ด้านโครงสร้างของชื่อชุด โดยพิจารณาจากการจัดวางตำแหน่งของรูปภาษา ความหมายของคำ และเนื้อหาอัตลักษณ์ท้องถิ่นที่ต้องการนำเสนอ ประกอบกัน ซึ่งการวิเคราะห์โครงสร้างหรือองค์ประกอบนี้ พบว่า บางชื่อสามารถตีความได้หลายอย่าง แต่ผู้วิจัยจะตัดสินใจให้เข้ากับหัวข้อที่ใกล้เคียงที่สุด และกลวิธีนี้ถือเป็นกลวิธีย่อยหรือเปรียบเสมือนนางรองประกอบกลวิธีใหญ่ในขั้นตอนที่ 5.1

ขั้นที่ 6 เรียบเรียงข้อมูลให้เป็นระเบียบด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยจัดเรียงผลการวิเคราะห์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ มีหัวข้อ มีคำอธิบาย มีการยกตัวอย่างประกอบ จากนั้นจะสรุปผลเป็นตารางจำนวนข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้อย่างชัดเจน

¹ การแบ่งภาคภูมิศาสตร์ของประเทศไทยเป็น 4 ภาค. สืบค้นเมื่อ 1 ก.ย.61, จาก <http://www.satit.up.ac.th/BBC07/AboutStudent/Sheet/M1/s21101/term1/GeoThaiProvince/pdf/GeoThaiProvince3.pdf>.

ขั้นที่ 7 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และเสนอแนะ โดยผู้วิจัยสรุปผลการศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จากนั้นจะอภิปรายผลของการวิจัยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ขั้นที่ 8 เผยแพร่ผลงานวิจัยต่อสาธารณะ

ผลการวิจัย

1. กลวิธีการตั้งชื่อชุดประจำชาติของมิสแกรนด์ไทยแลนด์ ปี 2018 ด้านการนำเสนออัตลักษณ์ท้องถิ่น แบ่งออกเป็น 10 กลวิธีย่อย ได้แก่ กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามบุคคล ร้อยละ 12.99 กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามพืช ร้อยละ 10.39 กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามสัตว์ ร้อยละ 18.18 กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามสิ่งของ ร้อยละ 22.08 กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามสถานที่ ร้อยละ 9.09 กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามศิลปะการแสดง ร้อยละ 5.19 กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามกีฬาหรือการเล่น ร้อยละ 2.60 กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามประเพณี พิธีกรรม หรือเทศกาล ร้อยละ 5.19 กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นหรือวิถีชีวิต ร้อยละ 9.09 และกลวิธีการตั้งชื่อชุดตามตำนาน ประวัติศาสตร์ หรือความเป็นมาของท้องถิ่น ร้อยละ 12.99 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 สรุปกลวิธีการตั้งชื่อชุดประจำชาติด้านการนำเสนออัตลักษณ์ท้องถิ่น โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

ประเภทของกลวิธีการตั้งชื่อ	จำนวน (ชื่อ)	ร้อยละ	ตัวอย่างชื่อชุด/จังหวัด/ ความหมายที่สื่อ
กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามสิ่งของ	17	22.08	สยามสะบัดชัย / แพร่สื่อถึง กลองสะบัดชัย
กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามสัตว์	14	18.18	สกุณีนารีศรีชัยนาท/ชัยนาท สื่อถึง นกเงือก
กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามบุคคล	10	12.99	วีรธิดีศรีอยุธยาฯ/ พระนครศรีอยุธยาสื่อถึง สมเด็จพระศรีสุริโยทัย
กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามพืช	8	10.39	Prince of sator (สะตอ)/ พังงาสื่อถึง สะตอ
กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามสถานที่	7	9.09	สามมูข / ชลบุรี สื่อถึง เขาสามมูข
กลวิธีการตั้งชื่อชุดตาม สภาพแวดล้อมของท้องถิ่น หรือวิถีชีวิต	7	9.09	ประมงไทยสานสัมพันธ์/ สมุทรสงครามสื่อถึง วิถีชีวิต ของชาวประมงสมุทรสงคราม
กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามศิลปะ การแสดง	4	5.19	นาฏยนารีชากังราว/กำแพงเพชร สื่อถึง ระบำชากังราว
กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามประเพณี พิธีกรรม หรือเทศกาล	4	5.19	นพบุชาปราสาทรวงข้าว/ อุตรดิตถ์สื่อถึง ประเพณี บุญปราสาทข้าว
กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามตำนาน ประวัติศาสตร์ หรือความเป็นมา ของท้องถิ่น	4	5.19	สุริยะฉัตรยุทธหัตถี / กาญจนบุรี สื่อถึง ประวัติศาสตร์เกี่ยวกับ สงครามยุทธหัตถี และ สงครามเก้าทัพ
กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามกีฬาหรือ การเล่น	2	2.60	จุฬานารีศรีรัตนโกสินทร์/ กรุงเทพฯ สื่อถึง การเล่น ว่าวจุฬา
รวม	77	100	

ตารางที่ 2 สรุปกลวิธีการตั้งชื่อชุดประจำชาติด้านการนำเสนออัตลักษณ์ท้องถิ่นของแต่ละภาค
สรุปได้ดังนี้

ภาค	1. กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามบุคคล	2. กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามพืช	3. กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามสัตว์	4. กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามสิ่งของ	5. กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามสถานที่	6. กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามศิลปะการแสดง	7. กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามกีฬาหรือการละเล่น	8. กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามประเพณี พิธีกรรมหรือเทศกาล	9. กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามสภาพแวดล้อม ของท้องถิ่น หรือวิถีชีวิต	10. กลวิธีการตั้งชื่อชุดตามตำนาน ประวัติศาสตร์ หรือความเป็นมาของท้องถิ่น	รวม	ร้อยละ
เหนือ	2	3	2	5	1	2	0	2	0	0	17	22.08
อีสาน	2	2	4	4	1	1	1	1	2	2	20	25.97
กลาง	5	1	6	5	1	1	1	0	4	2	26	33.77
ใต้	1	2	2	3	4	0	0	1	1	0	14	18.18
รวม	10	8	14	17	7	4	2	4	7	4	77	100
ร้อยละ	12.99	10.39	18.18	22.08	9.09	5.19	2.60	5.19	9.09	5.19		

2. กลวิธีการตั้งชื่อชุดประจำชาติของมิสแกรนด์ไทยแลนด์ ปี 2018 ด้านโครงสร้าง ภาษาของชื่อชุดประจำชาติ แบ่งออกเป็น 4 โครงสร้าง ได้แก่ 1) กลวิธีการตั้งชื่อชุดเพียง โครงสร้างเดียว หมายถึง ชื่อชุดประจำชาติที่มีโครงสร้างหรือองค์ประกอบของชื่อชุด และ นำเสนออัตลักษณ์ท้องถิ่นที่โดดเด่นเพียงอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 19.48 2) กลวิธีการตั้งชื่อ ชุดแบบสองโครงสร้าง หมายถึงชื่อชุดประจำชาติที่มีโครงสร้างหรือองค์ประกอบของชื่อชุด สองโครงสร้าง คิดเป็นร้อยละ 58.44 3) กลวิธีการตั้งชื่อชุดแบบสามโครงสร้าง หมายถึง ชื่อชุดประจำชาติที่มีโครงสร้างหรือองค์ประกอบของชื่อชุดสามโครงสร้าง คิดเป็นร้อยละ 18.18 และ 4) กลวิธีการตั้งชื่อชุดแบบสี่โครงสร้าง หมายถึง ชื่อชุดประจำชาติที่มีโครงสร้างหรือ องค์ประกอบของชื่อชุดสามโครงสร้าง คิดเป็นร้อยละ 3.90 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3 สรุปกลวิธีการตั้งชื่อชุดประจำชาติของมิสแกรนด์ไทยแลนด์ ปี 2018 ด้าน
โครงสร้างภาษา ดังนี้

ชนิดของกลวิธี	จำนวน (ชื่อ)	ร้อยละ	ตัวอย่างชื่อ/ จังหวัด	โครงสร้างกลวิธีที่ใช้ ตั้งชื่อตาม
กลวิธีการตั้งชื่อชุดเพียง โครงสร้างเดียว	15	19.48	สุสานหอยล้านปี/ กระบี่	สถานที่
กลวิธีการตั้งชื่อชุด แบบสองโครงสร้าง	45	58.44	สกลนคร งามดารา /สกลนคร	สถานที่ + ประเพณี พิธีกรรม หรือเทศกาล
กลวิธีการตั้งชื่อชุด แบบสามโครงสร้าง	14	18.18	วีระสตรีศรีล้านนา เกริกเกียรติเกรียงไกร กลองสะบัดชัย ชัยชนะทั่วหล้า/ เชียงใหม่	บุคคล + สถานที่ + สิ่งของ
กลวิธีการตั้งชื่อชุด แบบสี่โครงสร้าง	3	3.90	ราชินีแห่งบุปผา เทพธิดาสามฤดู/เลย	บุคคล + พืช + บุคคล + สภาพแวดล้อมของ ท้องถิ่นหรือวิถีชีวิต
รวม	77	100		

ตารางที่ 4 สรุปกลวิธีการตั้งชื่อชุดประจำชาติของมิสแกรนด์ไทยแลนด์ ปี 2018 ด้าน
โครงสร้างภาษาแต่ละภาค มีดังนี้

ภาค	กลวิธีการตั้ง ชื่อชุดเพียง โครงสร้างเดียว	กลวิธีการตั้ง ชื่อชุดแบบสอง โครงสร้าง	กลวิธีการตั้ง ชื่อชุดแบบสาม โครงสร้าง	กลวิธีการตั้ง ชื่อชุดแบบสี่ โครงสร้าง	รวม (ชื่อ)	ร้อยละ
เหนือ	3	10	4	0	17	22.08
อีสาน	5	12	2	1	20	25.97
กลาง	4	16	5	1	26	33.77
ใต้	3	7	3	1	14	18.18
รวม	15	45	14	3	77	100
ร้อยละ	19.48	58.44	18.18	3.90		

บทสรุปและอภิปรายผล

1. กลวิธีการตั้งชื่อชุดประจำชาติของมิสแกรนด์ไทยแลนด์ ปี 2018 ด้านการนำเสนออัตลักษณ์ท้องถิ่น พบทั้งสิ้น 10 กลวิธีย่อย กลวิธีที่พบมากที่สุดคือ การตั้งชื่อชุดตามสิ่งของ พบ 17 ชุด รองลงมาคือการตั้งชื่อชุดตามสัตว์ พบ 14 ชุด อันดับที่สามคือ การตั้งชื่อชุดตามบุคคล พบ 10 ชุด ส่วนที่พบน้อยที่สุดคือ การตั้งชื่อชุดตามกีฬาหรือการละเล่น พบ 2 ชุด จากข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ผู้ออกแบบชุดนิยมใช้กลวิธีการตั้งชื่อชุดด้านการนำเสนอเนื้อหาตามสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวและเป็นรูปธรรมมากกว่าสิ่งที่เป็นนามธรรม และชื่อของชุดจะมีสัมพันธ์กับการนำเสนอ อัตลักษณ์ท้องถิ่นหมวดต่าง ๆ เช่น ภาคเหนือนิยมนำเสนอเกี่ยวกับ ศิลปะ ดนตรี การพ่อน้ำ และสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ภาคอีสานนิยมนำเสนอเกี่ยวกับผ้าทอ และประเพณีต่าง ๆ ที่มีการจัดขึ้น ภาคกลางนิยมนำเสนอเกี่ยวกับวรรณกรรม ประวัติศาสตร์และบุคคลสำคัญ ส่วนภาคใต้นิยมนำเสนอเกี่ยวกับความสวยงามของธรรมชาติ เช่น ภูเขา ทะเล และหาดทราย

2. กลวิธีการตั้งชื่อชุดประจำชาติของมิสแกรนด์ไทยแลนด์ ปี 2018 ด้านโครงสร้าง ภาษา พบทั้งสิ้น 4 กลวิธีย่อย กลวิธีที่พบมากที่สุดคือ กลวิธีการตั้งชื่อชุดแบบสองโครงสร้าง พบ 45 ชุด รองลงมาคือ กลวิธีการตั้งชื่อชุดเพียงโครงสร้างเดียว พบ 15 ชุด อันดับที่สามคือ กลวิธีการตั้งชื่อชุดแบบสามโครงสร้าง พบ 14 ชุด ซึ่งจะเห็นได้ว่า อันดับที่สองและอันดับที่สามมีจำนวนใกล้เคียงกันมาก และอันดับสุดท้ายคือ กลวิธีการตั้งชื่อชุดแบบสี่โครงสร้าง พบเพียง 3 ชุด จากข้อมูลดังกล่าว ทำให้ทราบว่า ผู้ออกแบบมักตั้งชื่อชุดแบบสองโครงสร้างมากที่สุด และเป็นลักษณะเช่นนี้ทั้งสี่ภาค ซึ่งถือเป็นลักษณะที่โดดเด่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโครงสร้างแบบสองส่วนนั้นไม่สั้นหรือยาวจนเกินไป จึงเป็นลักษณะกลวิธีการตั้งชื่อชุดที่เหมาะสมที่สุด เพราะผู้ชมผู้ฟังสามารถเข้าใจและจดจำชื่อชุดได้ง่าย

3. จากผลการวิเคราะห์กลวิธีการตั้งชื่อด้านเนื้อหาและโครงสร้าง ทำให้เห็นว่า กลวิธีการตั้งชื่อชุดมีความหลากหลายและแตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้ตั้งชื่อชุดสามารถเลือกใช้กลวิธีนำเสนอด้านเนื้อหาอย่างใดก็ได้ ในจำนวน 10 กลวิธีหลัก จากนั้นจะเลือกโครงสร้างว่าจะใช้โครงสร้างแบบหนึ่ง สอง สาม หรือสี่โครงสร้าง (ไม่เกินสี่โครงสร้าง เพราะชื่อจะยาวมากเกินไป) และถ้าใช้โครงสร้างหรือมีกลวิธีย่อยนั้น จะวางตำแหน่งกลวิธีย่อยเหล่านั้นไว้อย่างไร ตัวอย่างเช่น ชื่อชุดนาฏยาราชกักราว มีการเลือกใช้โครงสร้างแบบสามโครงสร้าง ชื่อชุดบุรณฆวนารี มีการใช้โครงสร้างแบบสองโครงสร้าง และชื่อชุด สุสานหอยล้านปี มีการใช้โครงสร้างแบบโครงสร้างเดียว

4. ผลการวิจัยที่ได้ครั้งนี้มีความสอดคล้องและเป็นการต่อยอดองค์ความรู้จากงานวิจัยเรื่องต่าง ๆ ที่ได้อ้างอิงไว้แต่ต้น ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการตั้งชื่อคน ชื่อพืช ชื่อสัตว์ ชื่อสถานที่ และชื่อสิ่งของ จากผลงานวิจัยของนักวิจัยหลายท่าน ได้แก่ วิรัช ศิริวัฒนะนาวิ (2544); วงเดือน คัยนันท์ (2547); ปัทมา เหมือนสมัย (2562); มนตรี ศรีราชเลา (2561);

นควัฒน์ สาระ (2550); กฤตพล วังภูสิต (2555); กฤติกา ชูผล (2554); ชุตติมา บุญอยู่ (2549); กิตติพัฒน์ เพ็ชรทองนะ (2551); ราชนันท์ ปรีกษาและอุมาภรณ์ สังขมาน (2557) ซึ่งผลการศึกษามีความสอดคล้องในแง่ที่ว่า การตั้งชื่อมักนิยมใช้คำที่มีความหมายดี มีความไพเราะ ชื่อไม่สั้นหรือยาวจนเกินไป และสามารถจดจำได้ง่าย

5. การตั้งชื่อชุดถือเป็นศิลปะด้านภาษาอย่างหนึ่ง ผู้ตั้งชื่อชุดต้องรู้ว่า ชุดนั้นต้องการสื่ออะไร ต้องเลือกกลวิธีด้านเนื้อหาเป็นหลักก่อน ซึ่งกลวิธีด้านเนื้อหาก็คือการนำเสนออัตลักษณ์ท้องถิ่นที่โดดเด่น เปรียบเสมือนเป็นนางเอก จากนั้นจึงพิจารณาโครงสร้างภาษา ซึ่งจะต้องเลือกที่จะนำหมวดใดมาตั้งชื่อ จะใช้กี่หมวด และจะวางหมวดต่าง ๆ ไว้ตำแหน่งไหนดี จะอยู่หน้าหรือหลัง ซึ่งเป็นเรื่องการจัดวางโครงสร้างหรือองค์ประกอบของชื่อให้มีความสวยงาม เหมาะสม ด้านโครงสร้างภาษาของชื่อนี้เปรียบเสมือนเป็นนางรอง ผู้ช่วยนางเอก เพื่อนนางเอก หรือคนรอบข้างนางเอก ซึ่งบางชุดอาจมีนางเอกคนเดียว แต่บางชุดก็อาจมีนางรองด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ชื่อชุดสื่อความได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น เนื่องจากนางเอกคนเดียวอาจมีความคลุมเครือ ดังนั้นจึงต้องมีตัวช่วยหรือที่ปรึกษาด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาการนำเสนออัตลักษณ์ท้องถิ่นและกลวิธีการตั้งชื่อชุดประจำชาติของมิสแกรนด์ไทยแลนด์ปี 2019 และนำมาเปรียบเทียบกัน เพื่อให้เห็นพัฒนาการด้านการนำเสนออัตลักษณ์ท้องถิ่นและกลวิธีการตั้งชื่อชุด
2. ศึกษาการนำเสนออัตลักษณ์ท้องถิ่นและกลวิธีการตั้งชื่อชุดประจำชาติของการประกวดนางงามเวทีอื่น ๆ ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา และสามารถนำผลการวิจัยที่ได้มาเปรียบเทียบกัน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถประชาสัมพันธ์ให้ผู้ออกแบบชุดประจำชาติที่ใช้ในการประกวดเวทีต่าง ๆ ได้รับทราบทั้งนี้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบและจัดทำชุดให้มีความเหมาะสม สวยงาม และเข้าถึงผู้ชมได้เป็นอย่างดี ดังนี้

1. การศึกษาครั้งนี้ทำให้ผู้วิจัยค้นพบว่า การตั้งชื่อชุดประจำชาติที่ดีและเหมาะสมสำหรับใช้ประกวด มิสแกรนด์ไทยแลนด์นั้น ผู้ออกแบบชุดควรคำนึงถึงหลักต่าง ๆ เช่น ภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อ ควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ไม่ควรใช้คำศัพท์ภาษาบาลี-สันสกฤตมากเกินไป เพราะบางครั้งผู้รับสารอาจสะกดผิด พิมพ์ผิด หรือตีความหมายผิดพลาดได้ เนื่องจากมีผู้รับสารที่เป็นชาวบ้านหรือชาวต่างชาติด้วย ผู้วิจัยเห็นว่าภาษาที่สวยงามแต่สื่อสารได้ไม่ดี ย่อมเกิดประโยชน์น้อยกว่าภาษาธรรมดาแต่สื่อสารได้เข้าใจมากกว่า ตัวอย่างเช่นชื่อชุด

“วารินทร์ กบินทร์พล” ซึ่งหมายถึง ลพบุรีที่เป็นเมืองทหารและเมืองลิง หรือเมืองของทหารที่เป็นลิงในเรื่องรามเกียรติ์ ซึ่งคำว่า วารินทร์ มีความหมายได้หลายแบบ ดังนั้นถ้าใช้คำนี้อาจก่อให้เกิดความสับสนได้ จึงควรเปลี่ยนคำให้สื่อความที่ชัดเจนกว่านี้ ซึ่งจะทำให้ผู้รับสารเข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้นข้อเสนอแนะของการวิจัย

2. ความยาวของชื่อไม่ควรสั้นหรือยาวจนเกินไป ควรให้มีขนาดพอดี ควรมีคำหลักเพื่อแสดงอัตลักษณ์ท้องถิ่นที่ต้องการนำเสนอ จากนั้นอาจจะมีคำขยายความที่บ่งบอกความสวยงาม ความยิ่งใหญ่ หรือลักษณะอื่น ๆ ที่ต้องการจะสื่อสารเพิ่มเติม ตัวอย่างชื่อชุดที่ดี เช่น “สยามสะบัดชัย” “ประมงไทยสานสัมพันธ์” “วิหคเทิรลม” “เนรมิตฟ้า” “สกลนครงามดารา” “เสน่ห์แห่งภูษาอำนาจเจริญ” และ “เงางามแห่งวรรณกรรม” ซึ่งชื่อเหล่านี้มีขนาดยาวพอดี และเลือกใช้คำที่คนทั่วไปพอจะเข้าใจได้

3. การตั้งชื่อที่มีขนาดสั้นเกินไป บางชื่อสามารถสื่อความหมายได้หลายอย่าง ดังนั้น ควรมีคำขยายเพิ่มเติมให้มากยิ่งขึ้น เช่น “สามมุข” สิ่งที่ต้องการเน้นคือตำนานรักของหญิงสาวชื่อ “สามมุข” หรือจะเน้นเกี่ยวกับความเชื่อ ความศักดิ์สิทธิ์ที่เขาสามมุข ก็ควรเพิ่มคำขยายให้ชัดเจนยิ่งขึ้นจะดีกว่า

4. นอกจากนี้แล้ว ควรตั้งชื่อโดยใช้คำที่สื่อถึงความสวยงาม ทำให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกสบายกาย สบายใจ ไม่ควรใช้คำที่เกี่ยวกับสงคราม หรือความรุนแรงมาตั้งชื่อ ดังนั้นผู้ออกแบบชุดควรหาที่ปรึกษาด้านการตั้งชื่อชุด ซึ่งจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้เรื่องภาษาเป็นอย่างดีด้วย เนื่องจากทุกคนเชี่ยวชาญไม่เหมือนกัน ดังนั้นการได้รับคำปรึกษาที่ดีก็จะช่วยทำให้การนำเสนอชุดที่ตนเองลงทุนลงแรงออกแบบมาประสบความสำเร็จได้ดียิ่งขึ้น

5. เนื้อหาอัตลักษณ์ท้องถิ่นที่ต้องการนำเสนอและกลวิธีการตั้งชื่อชุดควรมีความสัมพันธ์กัน ผู้วิจัยพบว่า ผู้ออกแบบชุดบางจังหวัดมีการนำเสนออัตลักษณ์ท้องถิ่นหลายชนิด แต่ใช้ชื่อชุดไม่สอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการจะสื่อ หมายความว่า ชื่อชุดไม่ครอบคลุมอัตลักษณ์ท้องถิ่นทั้งหมด ซึ่งกรณีเช่นนี้อาจจะทำให้ผู้รับสารสับสนได้ ตัวอย่างเช่น ชุดประจำชาติของจังหวัดชัยภูมิ ชื่อชุด ธิดาพญาแล จะมีการนำเสนออัตลักษณ์ท้องถิ่นด้านประเพณีบุญเดือน 6 และผ้าของกลุ่มชาติพันธุ์อีสาน ซึ่งยังไม่สอดคล้องกับชื่อชุด เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กฤตพล วังภูสิต. (2555). *ชื่อธุรกิจการค้าในย่านสยามสแควร์ : การศึกษาตามแนวภูมิทัศน์เชิง
ภาษาศาสตร์* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กฤตติกา ชูผล. (2554). *ศึกษาชื่อเรือประมงในจังหวัดสมุทรสงคราม : การศึกษาตามแนววรรณคดี
ศาสตร์ชาติพันธุ์* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- การแบ่งภาคภูมิศาสตร์ของประเทศไทยเป็น 4 ภาค. สืบค้น 1 กันยายน 2561, จาก
[http://www.satit.up.ac.th/BBC07/AboutStudent/Sheet/M1/s21101/term1/
GeoThaiProvince/pdf/GeoThaiProvince3.pdf](http://www.satit.up.ac.th/BBC07/AboutStudent/Sheet/M1/s21101/term1/GeoThaiProvince/pdf/GeoThaiProvince3.pdf)
- การประกวดมิสแกรนด์ไทยแลนด์. สืบค้น 1 กันยายน 2561, จาก [https://
www.missgrandthailand.com/about-us](https://www.missgrandthailand.com/about-us)
- การประกวดมิสแกรนด์ไทยแลนด์ปี 2018. สืบค้น 1 กันยายน พ.ศ. 2561, จาก
https://th.wikipedia.org/wiki/มิสแกรนด์ไทยแลนด์_2018
- กิตติพัฒน์ เพ็ชรทองนะ. (2551). *ศึกษาการตั้งชื่อยี่ห้อของคนไทย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร
ธุรกิจ). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชุตินา บุญอยู่. (2549). *วิเคราะห์โครงสร้างภาษาและกลวิธีการตั้งชื่อภาพยนตร์ไทยในช่วง
2 ทศวรรษ (พ.ศ. 2526 - พ.ศ. 2545)* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). สงขลา:
มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- นควัฒน์ สาระ. (2550). *การตั้งชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานี: ความสัมพันธ์ระหว่างชื่อร้านค้า
กับวิถีชีวิตในชุมชน* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- มนตรี ศรีราชเลา. (2561). *การเปลี่ยนแปลงการตั้งชื่อหมู่บ้านและอัตลักษณ์ท้องถิ่นที่สะท้อน
ผ่านชื่อหมู่บ้านในจังหวัดมหาสารคาม*. สืบค้น 1 พฤษภาคม 2562, จาก [file:///C:/
Users/Administrator/Downloads/166757-Article%20Text-466427-1-10-
20190117%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/Administrator/Downloads/166757-Article%20Text-466427-1-10-20190117%20(2).pdf)
- ราชันย์ ปรีक्षा, และอุมาภรณ์ สังขมาน. (2557). *การตั้งชื่อเพลงไทยเดิม*. *วารสารวจนะ*, 2(2),
1-23.
- วงเดือน คัยนันท์. (2547). *การตั้งชื่อพันธุ์ไม้มงคลในภาษาไทย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร
ธุรกิจ). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิรัช ศิริวัฒนนะนาวิ. (2544). *การตั้งชื่อของคนไทย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ).
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.